

УДК 342.7

**Горбульов Д., аспірант спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
Науковий керівник: Липовська Н.А., д.держ.упр., професор,
професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування
(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна)**

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ГРОМАД

Підхід ПРООН «Громадська безпека та соціальна згуртованість» ґрунтується на концепціях людського розвитку та людської безпеки ПРООН. Вона прагне втілити їх у життя шляхом удосконалення та синтезу різних підходів з метою розробки концепції, яка може бути використана для роботи ПРООН у кризових країнах. «Безпека громади», а не «громадяни» була обрана як термін, оскільки вона наголошує на потребах громади та важливості об'єднання різних груп для розробки спільних підходів до спільних проблем. Вона наголошує на важливості фізичної безпеки від насильства в кризових країнах. Однак ця концепція також зосереджена на вирішенні соціальних та екологічних факторів, які можуть сприяти небезпеці, що часто є типовим підходом громади до «безпеки». Безпека – це широке поняття, яке також враховує такі питання, як гідність, страх перед злочином та психологічне благополуччя. «Соціальна згуртованість» є невід'ємною частиною концепції, оскільки вона підкреслює необхідність підходу до розбудови миру, заснованого на участі, інклюзивності та діалозі, а також на подоланні основоположної нерівності. Ще одна перевага назви CSSC полягає в тому, що вона може бути більш прийнятною для партнерів у деяких чутливих кризових контекстах, ніж інші терміни, які використовує ПРООН. Наприклад, «соціальна згуртованість» може розглядатися як більш нейтральний термін, ніж «запобігання конфліктам», а «громадська безпека» може розглядатися як більш м'який, ніж «запобігання збройному насильству».

Підхід CSSC об'єднує пов'язані концепції громадської безпеки та соціальної згуртованості. Однією з ключових переваг цього є те, що він гарантує, що підхід є ширшим, ніж просто вирішення питань «свободи від страху». Такий вузький підхід може бути простішим для програмування, але загрожує розробкою іншої лінії послуг, яка може ускладнити проблеми «розрізненого» підходу до загроз, з якими стикаються громади.

Цей підхід підкреслює фокус на забезпеченні фізичної безпеки, але є достатньо широким, щоб охопити низку соціальних, економічних та екологічних заходів. Перевага цього підходу полягає в тому, що він може забезпечити основу для більш інтегрованого програмного реагування. Таким чином, підхід CSSC охоплює аспекти порядку денного «свободи від нужди», які можуть вплинути на фізичну безпеку. Наприклад, цілеспрямоване забезпечення засобами до існування молоді, яка ризикує стати членами банд або комбатантами, часто є ключовою частиною програм CSSC. Для того, щоб заходи були включені під захист CSSC, має бути зв'язок із запобіганням насильству та зменшенням небезпеки. Концепції громадської безпеки та соціальної згуртованості доповнюють одна одну. Якщо громади відчують себе фізично захищеними, то вони, швидше за все, діятимуть більш згуртовано, і навпаки. Таким чином, ці два поняття можна розглядати як взаємодіючі в добродесному або порочному колі в залежності від контексту. Пов'язуючи ці два питання, програми ПРООН мають більше шансів мати сталий вплив на виклики соціальній сфері та безпеці, з якими стикаються на місцях.

Ключовим аспектом, який розкриває компонент соціальної згуртованості, є розвиток діалогових процесів та колективних механізмів для врегулювання спорів та вироблення рішень проблем. Напруженість і розбіжності є регулярним явищем у кризових спільнотах. Підхід CSSC спрямований на зміцнення колективної здатності управляти цими проблемами та забезпечувати їх мирне вирішення без застосування

насильства. Це може включати сприяння позитивним соціальним відносинам між різними соціальними групами, подолання бар'єрів, які перешкоджають взаємодії, і розвиток соціальних просторів для управління конфліктами [1]. Інтеграція соціальної згуртованості в програми громадської безпеки також допомагає гарантувати, що вони вирішують проблеми соціального відчуження, які часто є першопричинами небезпеки.

Це може включати економічні та соціальні дії для подолання горизонтальної нерівності. Наприклад, якщо відсутність можливостей працевлаштування для однієї етнічної групи спричиняє напругу в громаді, то професійне навчання може бути спрямоване на цю неблагополучну групу. Якщо відсутність соціальних можливостей для молоді посилює насильство між бандами, тоді підхід до соціальної згуртованості міг би підтримувати спортивні або музичні заходи, які об'єднують різні групи та створюють виходи для напруженості, одночасно надаючи можливості для контактів та побудови мостів. Перспектива соціальної згуртованості також заохочуватиме політичні дії, щоб гарантувати, що всі групи беруть участь у структурах прийняття рішень. Поєднуючи зусилля щодо соціальної згуртованості та громадської безпеки, ПРООН може допомогти підвищити колективну ефективність громад. Це, по суті, те, наскільки члени громади готові допомагати своїм сусідам, і наскільки ймовірно, що на сусіда можна покластися у вжитті заходів для досягнення бажаного ефекту (наприклад, для підвищення безпеки).

Дослідження показали, що громади, де мешканці відчувають себе залученими та поділяють віру у здатність громади діяти (наприклад, запобігати прогулям дітьми школи та тусовкам на розі вулиці), як правило, мають нижчий рівень насильства [2]. Таким чином, зміцнення соціальних мереж та інституціоналізація форумів для участі громади у прийнятті рішень може призвести до підвищення безпеки громади. Цей концептуальний документ покликаний допомогти прояснити підхід ПРООН без спроб нав'язати «універсальну» модель. CSSC за визначенням є контекстно-залежним підходом, і в залежності від контексту завжди буде місцеве визначення громадської безпеки та соціальної згуртованості. Справді, об'єднання різних суб'єктів для обговорення того, що маєтсья на увазі під CSSC, саме по собі може стати першим кроком до роботи над цим. Тому використовується термінологія та спектр втручань, які охоплює підхід, будуть відрізнятися. Порівняльний акцент на безпеці громади або соціальній згуртованості та послідовність втручань також будуть відрізнятися в різних контекстах.

Наприклад, у громаді, де початкова оцінка показує, що різні соціальні групи дотримуються дуже різних поглядів на загрози, з якими вони стикаються, першим кроком може бути підтримка процесу діалогу для вироблення більш консенсусного погляду. Однак у деяких кризових контекстах можуть бути необхідними негайні кроки для покращення фізичної безпеки, перш ніж розпочнуться будь-які заходи з розбудови згуртованості.

Список використаних джерел:

1. Hudson et al. Social Cohesion in Diverse Communities. Joseph Rowntree Foundation, 2007. P. 109.
2. Sampson. R. Neighbourhood and Community: Collective Efficacy and Community Safety. *New Economy* 11(2), 2004. P. 108.